MAGVETÉS

TÖRÖKKOPPÁNY, SZOROSAD, SOMOGYDÖRÖCSKE, MIKLÓSI, KÁRA, ZICS, SOMOGYEGRES, KAPOLY, SOMOGYMEGGYES, PUSZTASZEMES ÉS KEREKI KÖZSÉGEK EGYHÁZI KULTURÁLIS LAPJA

2019. XXVII. évf. — 2. szám — II. negyedév

AZ ELHAGYOTT REMÉNY

Többen kerestek már meg bennünket azzal a kéréssel, hogy mivel meghalt a mama vagy a dédi, s a házát eladják, fogadjuk el a szentképeit, vagy az otthonát egykor díszítő feszületet, mert nem akarják kidobni, nekik pedig nem kell. Tegyük ki a templomba, vagy valamelyik plébániába, mert az ő lakásukban nincs helye.

A kérés első fele szép, a második pedig fájdalmas. Az ősök hitét jelezték ugyanis ezek a kegytárgyak. S ha meg akarunk válni azoktól, félő, hogy azt is jelzi: őseink hitét nem értékeljük. A régi házakban a „tisztaszobában" gyakran külön „szent sarkot" alakítottak ki, az imádság helyét, mintegy kis házi oltárt, menedékhelyet baj, gyötrelem esetén. Ott őrizték a Bibliát is, Isten szavát, hogy ha olvassák, útmutatást találjanak soraiból. A keresztre vagy a szentképekre nézve Krisztus kínszenvedéséből merítettek erőt, Szűzanya közbenjáró segítségét kérték a család gondjaiban. Gyakran szentelt gyertyát gyújtottak mielőtt imádságra kulcsolták kezüket az emberek, s ráhangolódtak, hogy a Világ Urával szeretnének beszélni.

Az esketésekkor egy feszületet adunk át az ifjú párnak. Arra teszik rá a kezüket, amikor Isten előtt elköteleződnek egymás mellett jóban, rosszban, holtomiglan-holtodiglan. Úgy adjuk át ezt a keresztet, hogy jelként tegyék fel otthon a hálószobájuk falára. Legyen szemük előtt, hogy tudják, Jézus segíteni akar a családban is, csak mindig figyeljenek rá.

Ha nincs helye a keresztnek otthonainkban, félő, hogy úgy gondoljuk: Istenre sincs szükségünk. Pénzünkkel, befolyásainkkal, ügyeskedéseinkkel el tudunk érni mindent, ami a boldogságunkhoz kell. Egy darabig tán még be is magyarázzuk magunknak, hogy sikerülhet. Aztán keservesen tapasztaljuk meg az élet viharaiban, hogy gyengék és tehetetlenek vagyunk. Pénzünk, hatalmunk kevés, kielégítetlenek maradnak vágyaink.

Három nagy bálvány: vágyaink korlátlan kielégítése, a magántulajdon abszolutizálása és a pénz istenítése sokakat elbűvöl rohanó életvitelű korunkban. Bálványoknak az olyan tulajdonságokkal felruházott dolgokat nevezzük, amelyekkel valójában nem rendelkeznek. „Isten pótlékok", a figyelmünket éppen a legfontosabbtól vonják el. Tudatosan vissza kell utasítanunk a hamis bálványok imádását, amelyek a globális világon uralkodnak.

Igazán lényeges kérdés, hogy mire szánjuk a legértékesebb ajándékunkat, az időt? Isten csak keveset ad nekünk ebből. Igazán kár volna eltékozolni azt az átlag 27 000 napot, amelyet lehetőségként kapunk. Sokszor úgy gondoljuk: nagyon elfoglaltak vagyunk. Valójában abban szorgoskodunk, ami talán nem is annyira fontos. Csak nehezen ismerjük be, ha tévúton járunk… Pedig még lenne egy kis időnk a változtatásra.

Szent Ágoston mondta egy prédikációjában: „Mindnyájan azt mondjátok: zavaros, nehéz idők járnak, nyomorúságos idők. Éljetek jó életet, és jó életetekkel megváltoztatjátok az időt, és akkor nem lesz okotok zsörtölődni."

Az Egyháznak arra kellene törekednie, hogy olyan körülményeket és helyeket teremtsen, amelyekben az emberek felfrissíthetik látásmódjukat, megtisztíthatják szemüket. A bizalmatlanság és a gyanakvás hangulata, a média szüntelen vádaskodása, a fogyasztói erkölcs mind-mind nyomást gyakorolnak ránk és tompítják érzékeinket, elvonják figyelmünket a Legfontosabbtól, a Szeretet teljességétől, Istentől. Az Ő félelmetesnek tűnő pedagógiája pedig a hallgatásán keresztül működik. Engedi kifutni a rosszat. Engedi, hogy termést hozzon a konkoly is (v. ö. Mt 13,30).

Fájdalmasan tapasztaljuk, hogy már falvainkban is nő a pap nélküli temetések száma. A reményvesztés csúcsa, amikor egy Istennek hátat fordító ember, már a halál utáni létben sem tud bízni. Imádság nélkül él, s kilátástalanul hal meg.

A kereszténységünk a remény vallása. Krisztus feltámadásából meríti erejét. Évezredes hitének alapja nem „csalfa vak remény", hanem az apostoli kor életet formáló tapasztalatán nyugszik. Vallja, hogy a halál csak látóhatár, a mi fizikai látásunk határa. Kétféle történetet lehet a halálról elmondani: egy borzalmasat, amely csak a megsemmisülést konstatálja, és egy másikat, amely a hazatérésről szól. Az egyik a vég és a szétbomlás – ekkor a sírnál csak egy életpályát lehet felidézni, csupán a múltat, mely a leépüléssel a megsemmisülésbe fut –, a másik a szabadulásunkról szól. Az egyik a szívdobbanásaink megszűnése, a történetünk vége, a másik belépésünk az örökkévalóság hosszabb, reményteli történetébe. Az életünk síron túli értelmét hirdeti. Istenben remél.

Imre atya

Modern korunk eredményei

A telefonok – vezeték nélküliek
A tűzhelyek – láng nélküliek
Az autók – kulcs nélküliek
Az ételek – zsír nélküliek
Az autókerekek – belső nélküliek
A ruhák ujj nélküliek
A fürdőruhák – takarás nélküliek

A fiatalok – munkanélküliek
A vezetők – erkölcs nélküliek
A kapcsolatok – értelem nélküliek
A hozzáállások – érzés nélküliek
A gyermekek – apa nélküliek
Az érzések – szív nélküliek
A nevelések – érték nélküliek
A gyermekek modor nélküliek
Az országok – Isten nélküliek.

Tényleg ezt gondoljuk fejlődésnek???

Vonósnégyes Törökkoppányban

Április 16-án, nagykedden a törökkoppányi templomban immár másodszor adott hangversenyt a budapesti *Kruppa vonósnégyes*. 2017 nagyböjtjén mutatkoztak be először területünkön virtuozitásukkal, s idén is lankadatlan érdeklődéssel vártuk Haydn művének előadását, a Megváltó hét szava a keresztfán oratóriumot. Nagyböjti lelkigyakorlatnak is szántuk ezt a nagykeddi estét, hiszen a résztvevők a csodálatos zenei élményen kívül az egyes tételek között továbbgondolandó elmélkedéseket is hallhattak

Krisztus szenvedéséről, a megváltásunk misztériumáról.

Örültünk, hogy megtelt a törökkoppányi templomunk, több mint százan vettek részt a rendezvényen. A hangverseny híre messzebb vidékre is eljutott, így vendégeink között budapestieket, kaposváriakat, tabiakat, lullaiakat is láthattunk. Köszönjük a kereki, somogyegresi és miklósi polgármestereknek, hogy falvaik kisbuszával lehetővé tették a hívek utazását. Fényképükkel és nevük említésével állítunk emléket a vonósnégyes ifjú művészeinek, akik oly szép nagyböjti estével ajándékoztak meg bennünket: *Kruppa Bálint* és *Osztrosits Éva* hegedű, *Kurgyis András* brácsa, *Baranyai Barnabás* cselló játéka minden elismerést megérdemel.

Szerk.

Tisztelet a hősöknek

Május utolsó vasárnapja hazánkban a Hősök emléknapja. Sokan a hősöket távoli korok mesevilágába, vagy az amerikai filmek fantázia világába képzelik el, pedig nem is olyan régen még köztünk éltek, s ma is élnek, még ha nem is vesszük észre őket. Ezen az ünnepen a hazáért elesettekről emlékezünk meg. Idősebbek még emlékeznek rájuk, legalábbis azokra, akik 56-ban, vagy a második világháborúban haltak meg. Rajtuk kívül ilyenkor idézzük fel azokat is, akik Árpáddal ide bejöttek, megvívták, megvédték a határait az országnak. Szent István idejében mind a külső, mind a belső ellenséggel szemben helytálltak. Béla uralma alatt próbálták megállítani a tatár támadásokat. Harcoltak a törökök ellen, előbb távol a hazától Hunyadival, majd a határokat védve küzdöttek minden talpalatnyi rögért, s nem engedték át a teljes országot az idegen hódítóknak. Emlékezzünk azokra, akik felszabadították hazánkat a török hódoltság alól, akik a szabadságért küzdöttek, keresztény hitünkért, Istenért, hazáért, családért. Legtöbbjük névtelen, elfeledett hős. Sokuk nevét fellelhetjük mondáinkban, regényeinkben, levéltári adatokban, egy-egy emlékművön, vagy emléktáblán.

Legalább esztendőnként egy napon emlékezzünk hőseinkre – az ismertekre és az ismeretlenekre egyaránt. Emlékük juttassák eszünkbe, hogy amit ők elkezdtek, amiért életüket áldozták, még nincs kész. Nekünk is áldozni kell, ha csak azzal, hogy nem feledjük őket, hogy sírjaikat gondozzuk, emlékhelyeiket rendben tartjuk, koszorúzunk. Ez is már nagyon fontos. De ha kell, ne féljünk megtenni egy nagyobb lépést sem, amely tovább viszi, tovább építi mindazt, amiért eleink küzdöttek. Nekünk is építeni, megújítani kell a hazát, őrizni a család szentségét, főként mélyíteni kell a kapcsolatunkat Istennel.

Az idén május utolsó vasárnapján a törökkoppányi szentmise után történt méltó megemlékezés a háborúk áldozatairól, hőseiről. *Szabó Róbertné* szívhez szóló beszéde és a koszorúzás után a *Törökkoppányi Menyecske Kórus* tagjai adtak elő néhány alkalomhoz illő, a frontszolgálatra emlékező éneket, végül a Himnusz közös éneklésével záródott a kis ünnepség.

Flehner Péter

Pünkösdi ajándék – vegyük észre!

Pünkösdkor a kereszténység a Szentlélek eljövetelét, kiáradását, az Egyház születésnapját ünnepli. Mit jelent a Szentlélek eljövetele? Kiket, és hogyan érint meg?

Mindazokat, akiknek a hitben felnyílik a szemük. Ők érzékelik a jelenlétét a hétköznapok folyamán életükben. Örömmel és békével fogadják a Szentlélek hét ajándékát: a bölcsességet, az értelmet, a jó tanácsot, a tudományt, a lelki erősséget, a jámborságot, az Istenfélelmet.

Amikor megértésre vágyunk, hogy őszintén olyannak fogadjanak el, amilyenek vagyunk, Ő jelen van. Ha arra érzünk ösztönzést, hogy jobbá váljunk, elhagyjuk azokat a szokásainkat, amelyek torz irányba vittek bennünket, a Lélek ereje segít kitartónak lenni. Lassan, fokozatosan terel bennünket egy boldogabb élet irányába. Ha szükségét érezzük a szentgyónásnak, ha hiányzik az elmulasztott vasárnapi szentmise, ha mások cselekedeteiben észrevesszük és értékelni tudjuk a jót, a szépet, tőle kapunk ezekre ösztönzést. Hiszen minden emberben Isten megalkotott valami értékeset, szépet, amit segíteni, ösztönözni kell, hogy időben felfedezzük és használjuk az emberi kapcsolatainkban.

A segítségnyújtás, az elfogadás, a szeretet az életet szolgálja – ez is a Pünkösd. Vegyük észre, használjuk és legyünk hálásak, hogy Isten elküldte nekünk a Szentlelket és ajándékait.

H. I-né

Európai Parlamenti Választások eredményei falvainkban

Régi hagyományainkhoz híven a községeinket is érintő választások eredményeit közöljük. A hazánkban május 26-án tartott Európai Parlamenti választások tétje még soha sem volt ennyire lényeges, hiszen Európa jövőbeli fejlődésének nagy irányáról kellett döntenünk. Vajon fontosnak tartjuk-e a nemzetállamok szuverenitását, Európa keresztény tradícióit, vagy teret engedünk a migrációnak, az ázsiai és afrikai inváziónak. A véleménynyilvánítás lehetőségével Kárában és Szorosadon éltek a legnagyobb százalékban (58%), Kapolyon pedig a legkeveseb-ben (32,4%). Az országos eredményekhez hasonlóan valamenynyi falunkban elsöprő többségben kapott bizalmat a jelenlegi kormánypárt politikája. A FIDESZ-KDNP keresztény értékeket valló, s a népesedési gondokat a magyar családok segítésével megoldani akaró irányvonala a legtöbb szavazó számára támogatandónak tűnt.

Falvainkban a szavazási hajlandóság százaléka mellett az első 3 legtöbb szavazatot kapott pártot tüntettük fel.

Település	Szavazóképes a névjegyzék szerint (fő)	Szavazott	Eredmények I.	Eredmények II.	Eredmények III.
MIKLÓSI	167	78 (46,71%)	FIDESZ-KDNP 68,83%	DK 9,09%	JOBBIK 7,79%
KAPOLY	528	171 (32,39%)	FIDESZ-KDNP 60,23%	DK 11,11%	JOBBIK 7,6% MI HAZÁNK 7,6%
KÁRA	43	25 (58,14%)	FIDESZ-KDNP 66,67%	DK 12,5%	JOBBIK 8,33% LMP 8,33%
KEREKI	447	172 (38,48%)	FIDESZ-KDNP 61,05%	DK 14,53%	JOBBIK 7,56%
PUSZTASZEMES	318	130 (40,88%)	FIDESZ-KDNP 60,16%	DK 21,09%	MSZP-PÁRBESZÉD 6,25%
SOMOGYDÖRÖCSKE	116	47 (40,52%)	FIDESZ-KDNP 51,16%	MSZP-PÁRBESZÉD 13,95%	JOBBIK 11,63% MI HAZÁNK 11,63%
SOMOGYEGRES	162	60 (37,04%)	FIDESZ-KDNP 67,8%	DK 15,25%	MSZP-PÁRBESZÉD 10,17%
SOMOGYMEGGYES	398	143 (35,93%)	FIDESZ-KDNP 60,14%	DK 17,48%	JOBBIK 12,59%
SZOROSAD	79	46 (58,23%)	FIDESZ-KDNP 43,48%	DK 39,13%	JOBBIK 10,87%
TÖRÖKKOPPÁNY	346	123 (35,55%)	FIDESZ-KDNP 60,98%	DK 19,51%	MOMENTUM 5,69%
ZICS	278	108 (38,85%)	FIDESZ-KDNP 68,87%	DK 13,21%	JOBBIK 11,32%

Te szedd!

Március 23-án sok más Koppány-völgyi falu mellett, Somogydöröcske is csatlakozott az országos „Te szedd!" kezdeményezéshez, azért, hogy közösen tisztítsuk meg a falut. A reggeli gyülekezőt követően kisebb-nagyobb csoportokban indultunk el a falu különböző pontjaira, hogy összegyűjtsük a szemetet. Az összefogás igen sikeres volt, közel 50 zsákkal sikerült szednünk.

Míg dolgoztunk, azalatt az asszonyok előkészültek az ebédhez, amit a tavalyi főzőverseny győztese főzött meg. A finom lakomát követően hosszasan beszélgettünk a kultúrház előtt, tervezgettük a jövőbeli programokat. Ez az együtt töltött nap hozzájárult ahhoz, hogy a fiatalabb és az idősebb generáció közösen tegyen kicsiny falunk tisztaságáért, összehozta az embereket egy hasznos cél érdekében. Ezúton szeretnék köszönetet mondani a szervezésért és mindenkinek, aki részt vett a programon!

Réder-Minda Ágnes Felícia
Somogydöröcske

ELSŐÁLDOZÓ LETTEM

Május 1-jén a törökkoppányi templomban 21-en elsőáldozók lettünk. A hittanórákon Imre atya és Ákos atya készítette fel a 3. és a 4. osztályosokat. Sikeres vizsga után elvégeztük a szentgyónást. Gyónás után megkönnyebbülést éreztem.

Izgatottan vártam a nagy napot, amikor először magamhoz vehetem az Oltáriszentséget. Egyforma ministráns ruhákat viseltünk. Az ünnepi szentmise után megvendégeltek bennünket kakaóval, gyümölcslével, szendvicsekkel és süteményekkel.

Köszönjük szépen mindenkinek, akik segítettek abban, hogy jól sikerüljön a mi számunkra jelentős ünnepség. Örülök, hogy az Úr Jézushoz közelebb kerülhettem.

Szél Rebeka
4. osztályos tanuló

Mindenható örök Isten, íme egyszülött Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak szentségéhez járulok. Úgy közeledem, mint beteg az orvosához, mint tisztátalan az irgalom forrásához, mint vak az örök dicsőség fényéhez, mint szegény ügyefogyott az ég és föld Urához. Kérlek ezért végtelen irgalmadra, légy kegyes betegségemet meggyógyítani, szegénységemet meggazdagítani és ruhátlanságomat befödni: hogy az angyalok kenyerét, királyok királyát, uralkodók urát oly tisztelettel és alázattal, annyi töredelemmel, áhítattal és tisztasággal, olyan hittel és jó szándékkal vegyem magamhoz, mint az lelkem üdvösségére a leghasznosabb. Engedd Uram, hogy testednek és vérednek ne csak szentségét, hanem erejét és kegyelmét is érezhessem. Mindenható Atyám, add, hogy szent Fiad testét, melyet Szűz Máriától öltött fel, úgy vehessem magamhoz, hogy ezáltal Jézus titokzatos testének része lehessek, annak tagjai közé számítsak. Engedd, hogy a kenyér színe alatt rejtőző kedves Fiadat, kivel most földi vándorlásomban akarok egyesülni, egykor az örökkévalóságban színről színre is megláthassam. Aki veled és a Szentlélekkel él és uralkodik mindörökkön-örökké. Ámen.

(Aquinói Szent Tamás imádsága)

Fotók: Zoltán Péter

A törökkoppányi templomban 2019. május 1-jén először vehették magukhoz az Oltáriszentséget:
Törökkoppányból: Mocsár Leonóra, **Miklósiból:** Kovácsik Luca Sára, Steinbacher Bence, Szél Rebeka Anna, **Kárából:** Simon Maja, Ster Martin, **Zicsről:** Holczbauer Dominik, Veinper Ferenc Márk; **Somogymeggyesről:** Horváth Benjamin Patrik; **Somogyacsáról:** Orsós Alexa, Pipó Lujza, Püspök Patrik; **Koppányszántóról:** Dávid Luca Virág, Niklai Kármen Kíra, Niklai Lili; **Értényből:** Glagola István, Gyalus Borbála, Orsós Dezső Dominik, Orsós Gergő, Orsós Richárd Milán, Orsós György Sándor

A zicsiek újra példát mutatnak

Mindig örömmel tudósítunk arról, ha falvainkban közösséget formáló, értékes kulturális esemény történik. Tesszük ezt azért is, hogy ne az állandó kesergés legyen jellemző vészesen csökkenő létszámú falvaink lakosságára, hanem találjuk meg a lehetőségeket, amelyekkel mi is értékesebbé, szebbé, jobbá tehetjük környezetünket. Egy-egy jól sikerült falunap, ahol nem csak a kulináris élvezetekre – evésre, ivásra – helyezik a hangsúlyt, hanem a múltidézés is sorra kerül, igazán példaértékű és más települések számára is követendő példa.

Dicsérendő, amikor néhány budapesti tanárnő az osztályának megszervezi a falusi élet bemutatását, s erre a somogyi települések vezetőiben értő segítségre talál. S mindjárt sokakat mozgósít a nemes cél, a helyi értékek megmutatása, továbbadása.

Ilyen történt Zicsen a májusi érettségi szünetben, amikor néhány napra vendégül látták a budapesti *Veres Péter Gimnázium* 7. osztályos tanulóit. Természetesen mi is szívesen beszéltünk, vetítettünk nekik Zics sok vihart megélt múltjáról, a Zichy és Siegler nemesi családokról, megmutattuk a méltán híres barokk templomunk értékeit. A zicsi származású kapolyi helytörténész, *Bognár Zoltán* a környéken előkerült leletek bemutatásával színesítette a beszámolót az egykori iskolában. Egy-egy csiszolt kőbalta, régi sarkantyú, nyílhegy vagy buzogány kézbefogása nem mindennapi élmény, nem beszélve a tűzcsiholás kipróbálásáról.

Sokszor a meghívó is gazdagodik a meghívottak által. A tanulók néprajzi gyűjtést is folytattak, s megmozgatták Zics lakosságát. Eredményeként a május 18-i falunapon megnyithatták a zicsi falumúzeumot az egykori – 1938-ban épült – olvasóköri székházban. A gyűjtemény megtekintését jó szívvel ajánljuk a környező falvak lakosainak is.

Az alább közölt iskolai beszámoló még a falunap előtt íródott.

szerk.

Kirándulás Zics múltjában

Idén az osztálykirándulásunkat volt szerencsénk egy Somogy megyei kis faluban, Zicsen eltölteni. Szerintünk mindannyiunk nevében mondhatjuk, hogy nagyon jól éreztük magunkat. Ezúton is szeretnénk megköszönni az osztályfőnökünknek, *Vadlerné Győri Nikolettnek, Szalai Ágnes* tanárnőnek és *Nagy Jenő Józsefné* polgármester asszonynak, hogy megszervezték nekünk ezt a rengeteg csodás élményt, valamint a falu lakóinak, hogy ilyen szeretettel fogadtak minket.

A délelőttöket kisebb csoportokra osztva különböző családoknál töltöttük, hogy kicsit belekóstolhassunk a falusi élet ízébe. Olyan érdekes dolgokat tanulhattunk, mint traktort vezetni, rétest sütni, kecskét fejni, sajtot készíteni vagy épp füvet kaszálni.

Hárman a Falumúzeum berendezését választottuk és *Szlávik tanárnő* vezényletével három rövid délelőtt alatt hangulatos régi falusi hálószobát, konyhát, dolgozószobát, és iskolát varázsoltunk két üres helyiségből. Mi igazából nem végeztünk érdembeli munkát, inkább csak jól éreztük magunkat és ámultunk a sok tárgyon, amiről eddig azt sem tudtuk, hogy micsoda. A falusiak gyűjtötték össze és adományozták a múzeumnak a rengeteg régi holmit, amit aztán mi fényesítettünk ki és rendeztünk el. Leírhatatlan élmény volt letisztítani egy motollát, vagy korabeli népviseletbe öltöztetni egy próbababát, esetleg kimosni, megfésülgetni egy adag kócot. Mindent megcsodáltunk és nagy figyelemmel, kesztyűs kézzel bántunk a tárgyakkal.

A falu lakosai bőkezűségének köszönhetően hamarosan annyi minden gyűlt össze, hogy szűkös lett a két szoba. A használati és dísztárgyak mellett jelentős képanyag is rendelkezésünkre állt. Minden egyes régi fényképhez egy-egy történet is tartozott, amelyeket nagy érdeklődéssel hallgattunk a polgármester asszony előadásában. Hatalmas élmény volt, amikor ugyanazon arcokat fedeztük fel különböző képeken, összefüggéseket találtunk. Amikor a kiváló futballcsapatról, táncosokról, színdarabokról, pedagógusokról hallottunk, hamar rádöbbentünk, mennyi értéket rejt a kis falu múltja. A fényképek keretezésében és feliratozásában segítséget kaptunk, és a falra való rögzítéssel sem kellett egyedül bajlódnunk – hála a lelkes zicsi férfiaknak.

A három rövid délelőtt korántsem volt elég arra, hogy befejezzük a múzeumot. Az eddig elkészült részt azonban büszkén mutattuk meg osztálytársainknak, majd a lakosoknak. Meghatódva láttuk, mint ismernek rá az idősebbek a tárgyakra, vagy épp óvodás arcokra. A helybéliek szorgalmát elnézve biztosra vesszük, hogy a falunapi megnyitón már készen várja majd a látogatókat a múzeum. Azt hiszem, csodálatos dolgot indítottunk el, de ez korántsem a mi érdemünk. A polgármester asszony és Szalai tanárnő visszaemlékezése és fényképei, Szlávik tanárnő ötletelése, a helyi férfiak cipekedése és szerelése, a lakosok bőkezű adományozása, a többi osztálytársunk munkája, akik egy-egy napot, vagy akár csak néhány percet velünk töltöttek a múzeumban, illetve az összes segítség, amit kaptunk, mind-mind hozzájárult ahhoz, hogy maradandó emléket hagyjunk Zicsen.

Endreffy Janka
és Tomka Dóra
a Veres Péter Gimnázium
7. oszt tanulói
Óbuda-Békásmegyer

Ökoiskola hírei

Az idei májusi eső bizony alaposan felforgatta a törökkoppányi iskolánk szokásos év végi programjait, aranyat nekünk aligha hozott, viszont azt jócskán bebizonyította, hogy megfelelő hőmérséklet nélkül ez az égi áldás eléggé kellemetlen tud lenni.

Közeledve a minden gyerek és tanár által várva várt vakációhoz, azért akadt bőven tennivaló, és betervezett program minálunk. Az idén első alkalommal hat csapat részvételével rendeztük meg a natúrparkos vetélkedőnket, amelyre hét csapat nevezett. Az egész napos verseny lebonyolítását kissé megnehezítette a mostoha időjárás, így az eredetileg erdei akadályverseny belső helyszínekre szorult. Önkéntes állomásvezetőink (*Gárdonyi Bernadett, Fülöp Enikő, Kimmel Fanni Sára, Nagy András, Berta Bence, Szabó Dániel, Geiger Barna*) nem estek kétségbe, a szükséghelyszíneken (pl. Vendégház, Hangya-ház, igazgatói iroda) találékonyan vezényelték a sikeres végkifejlet felé a programot. Köszönet ezért nekik!

Natúrparkos verseny győztesei:

I. 7. o. (Juhász Beatrix, Erbár Milán, Kátai Zoltán, Varga Márk)

II. 6. o. (Schell Zsanett, Simonics Eszter, Mink Beáta, Lupa Luca)

III. 6. o. (Horváth Dániel, Szücs Ádám, Giay Zsombor, Horváth Péter)

Az egész hónapon át tartó Föld napi projekt másik eseménye a *Csodálatos Natúrpark* elnevezésű kiállítás volt, amelyre iskolánk valamennyi osztályából érkeztek pályamunkák, rajzok, hulladékból előállított makettek, versek. Szerencsére ezt a programot nem befolyásolta az időjárás. A kiállítást egy hónapig láthatták a Hangya-házban, eredményhirdetésre a gyermeknapon került sor.

Hagyományosan május végén rendezzük meg a honismereti témahetet, amelyen idén az 5. osztály vett részt. A három napos rendezvény faluismereti túrával indult, ahol a gyerekek a középkori vár falának nyomvonalát járták végig. Az időjárás itt még kegyes volt hozzájuk, eső nélkül zajlott a nap első fele. A délutáni kézműves foglalkozás alatt aztán kinyíltak az égi csatornák, és bőségesen szakadt a nyakunkba a leginkább tél végére hajazó időjárás. A gyerekek eleinte hősiesen, mondhatnám azt is, hogy vidáman futkároztak a szakadó esőben, nem szegte kedvüket a lehűlő levegő se. A grillvacsora is jó hangulatban telt el, hála a vállalkozó kedvű szülőknek. A szállásként kijelölt jurta azonban, nem nagyon adott meleget az átázott cipőknek, ruháknak, az öltözőben felállított hősugárzó pedig nehezen győzte a munkát. Az éjszaka további esőzéssel telt, reggel már csak gumicsizmában lehetett biztonságosan közlekedni. A csoport szerencsére ezen a napon kiránduláson vett részt, de ez a program, bár jól sikerült, szintén kültéri lévén nem adott lehetőséget a felmelegedésre. Egyhangú volt a gyerekek és tanáraik döntése, hogy a témahét befejezését későbbre (a gyermeknapi rendezvény idejére) kellett halasztani.

Minden jó, ha a vége jó, mondhatnánk, és így is lett, hiszen felsős diákjaink a következő héten három napos táborozáson vettek részt. Ezt a programot már nem zavarta meg május elmúltával az aranyat érő csapadék sem. Mind a Balaton partján, mind a helyi nomád táborban résztvevő gyerekek napsütéses, meleg időnek örülhettek. Még a buszra felszállóknak integettünk szerdán, amikor Törökkoppány felett tornyosodni kezdtek a viharfelhők. Eltelt egy óra, megérkezett a vihar, húsz perc alatt 60 mm eső esett. Kiáradt a Pernesz-patak, tóvá alakult a környék.

Nagyon fontos a környezettudatos, természetet védő nevelés, hogy rádöbbentsük a következő generációt is, hogy a szélsőségessé váló időjáráshoz nagymértékben hozzájárul az emberek felelőtlen életvitele, a természeti erőforrások túlfogyasztása.

Gyenis Marianna
biológia szakos tanárnő
Törökkoppány

MAGVACSKA

Hittansarok

1. Húsvéthoz viszonyítva mikor van pünkösd?
a) 4 héttel húsvét után ***b)*** húsvét 7. vasárnapján
c) Jézus feltámadása utáni 50. napon

2. Mit ünneplünk pünkösdkor?
a) a Szentlélek eljövetelét ***b)*** az Egyház alapítását
c) Jézus bevonulását Jeruzsálembe

3. Kik alkotják a Szentháromságot?

4. Ki a 3. Isteni személy?

5. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra és milyen alakban?

6. Miért jött el a Szentlélek?

7. Mit jelent a nyelvek pünkösdi csodája?

8. Töltsd ki a táblázatot! Jelöld X-szel a helyes választ!

	Isten parancsainak megtagadása	*segítség másoknak*	*beszélgetés Istennel*	*mindenkit szeretünk*
jócselekedet				
szeretet				
bűn				
imádkozás				

9. Ha a számoknak megfelelően írod a betűket, összeolvasva egy mondatot kapsz az Apostolok Cselekedeteiből!

A	Á	D	E	É	G	I	J	K	L	M	N	S	T	Y	Z
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*

11, 7, 12, 3, 12, 15, 2, 8, 1, 12 _____

11, 4, 6, 14, 4, 10, 14, 4, 9 _____

13, 16, 4, 12, 14, 10, 5, 10, 4, 9, 9, 4, 10 _____

H. I-né

Döröcske múltjából

Lesz Gyula kaposfői iskolaigazgató, a Somogy Megyei Honismereti Egyesület tagja levéltári kutatásai során talált rá egy 1759-ben magyar nyelven írt egyezség levélre, amelynek másolatát eljuttatta hozzánk. (*SML. Investigationes Urbariales 1768. 2061/A.*) Hunyady Jánosnak, a környék földesurának Döröcskére betelepített német telepesekkel kötött megállapodása bepillantást enged a török hódoltságban elnéptelenedett területek újratelepítésének idejébe. Mint értékes, kortörténeti dokumentumot az eredeti helyesírás szerint közöljük a Múltidéző rovatunkban.

Én alább megírt vallom ez gráfom [írásom] *által, hogy tekéntvén Mélgōs* [Méltóságos] *Báró Kéthely Hunyady János Uram eő Ngságha* [Nagysága] *javát és hasznát kiadtam Derecske névű nemes Somogy Vármegyében lévő Mélgōs* [Méltóságos] *Uram Pusztáját neminémő Németh emberekneк alább megírt Conditiok* [feltételek] *alatt.*

Primo. [Először] *Hogy meg írt Pusztán magoknak Szabadon teczések* [tetszésük] *szerint Házakat, ahhoz szükséges Mészár Széket, Malmot is építhessenek.*

Secundo. [Másodszor] *Tartozni fognak eők a Mélgōs* [Méltóságos] *Uraságnak esztendőnként Három száz foréntokat füzetni, és minden némő, Isten eő Szent kegyelméből leendő vetésbűl kilenczedet, és tizedet adni.*

Tertio. [Harmadszor] *tartoznak azon kívül Mélgōs* [Méltóságos] *Uraságnak ki ki közülök Hat, hat napi szántást esztendőnként adni, ugy mint Ugarra két nap, Forgatora két nap, Vető Szántásra is két nap. Azt bévetvén tartoznak is ki aratni és öszve hordani.*

Qvarta [Negyedszer] *Hat esztendeig hoszu Útra* [távolsági fuvarra] *nem tartoznak, csak kiki közülök egy egy marhát adni, hat esztendő múlván pedig két marhát.*

Quinta [Ötödször] *Vadászat pedig mind az által tizenkét Forént büntetés alatt nem lészen nékik szabad.*

Sexto [Hatodszor] *Fölépítendő malom Tizenkét esztendeig minden némő hasznával eövék légyen, Tizenkét esztendő után pedig fele jövedelme Mélgōs* [Méltóságos] *Uraságé leszen, fele pedig az eövék, kinek szükséges Vusra(?) és malom köveke in merkate* [a malomkövet a földesúr vásárolja] *Mélgōs* [Méltóságos] *Uraság, akkoron fog Concurálni,* [hozzájárulni] *más egyébb árkolást vagy gát csinálást pedig magok tartoznak meg tenni.*

Septimo [Hetedszer] *Ezen első esztendőben pedig nem tartoznak se szántással, sem pedig hoszu úttal, hanem csak két száz ötven rhenenses foréntokkal.* [rénes forint: német, ill. osztrák veretű ezüstforint] *Mivel azokat Mélgōs* [Méltóságos] *Uraság úgy 300 foréntoknak is ötvén foringyát első esztendében el engedi.*

Octavo [Nyolcadszor] *Irtvány Földekbül Három esztendeig kilenczedet és tizedet nem fognak adni, hogy ha pediglen szőlőt akarnak épeteni* [értsd: telepíteni], *szabadon, hat esztendőbéli szabadsággal épéthetnek. Hat esztendő után kilenczedet és tizedet tartoznak ki adni Mélgōs* [Méltóságos] *Uraságnak.*

9=no [Kilencedszer] *Építendő korcsmának fél esztendeig haszna eövék légyen ha szőlői hat esztendő béli szabacsággal fognak epíteni, ha pediglen nem, tehát törvény szerént Szt. Mihály naptól fogva karácsonig. Hat esztendő után pedig Tharén szőlőkbül tartozni fognak kilencedet és tizedet adni.*

Decimo [Tizedszer] *Mivel azomban némely marha nélkül való zsellérek is lesznek is közöttük, olyanak esztendőnként hat hat napi munkával tartozni fognak, nem külömben makknak meg termésekor Sörtéseibül tartozni fognak mak bért, mint Szilak adni.*

Mind ezeknek állandóságára adtam ezen Levelemet Saját kezem Subscriptiommal [aláírásommal] *és pecsétemmel meg erősítvén*

Die 17-a Aprilis 1759.

Szverényi Gáspár a Mélgōs [Méltóságos] *Úr inspectora* [jószágfelügyelője]

MÚLTIDÉZŐ

Az 1787-től vezetni kezdett döröcskei evangélikus anyakönyv borítójának belső oldalán olvasható az első sváb telepesek érkezésének ideje: *„Anno 1758 Mense Maio szállották meg ezen dörötskei pusztát a mostanyi lakosoknak atyáik.”*

1758 májusában érkeztek meg tehát az első sváb telepesek, s egy éven belül, 1759. április 17-én már konkrétan rögzítették jogaikat és kötelességeiket. A letelepedés segítésére néhány évig adókedvezményeket kaptak, csak irtsák az elvadult erdőt, kitermelhetik az épületfának valót, az irtásföldeken gazdálkodjanak, telepítsenek szőlőt. A környék földesura, Hunyady Nepomuk János, akit sokan csak a „szili grófként” emlegettek, fontosnak tartotta, hogy ebben a faluban is minél előbb fölépítsék a folyamatos jövedelmet biztosító malmot, mészárszéket és kocsmát. Középkori oklevelekből tudjuk, hogy már a törökkor előtt is volt malma Döröcskének, amely a hódoltság zivataros évtizedei alatt megsemmisült, ahogy a falu középkori temploma is. Az egykori katolikus templom romjait még láthatták a betelepülők, hiszen a temető kijelölését ez határozhatta meg. Csekély téglatörmelékes nyomát, s talán a felszín alatti alapjait a ravatalozótól északra valószínűsítjük.

Az evangélikus megtelepedettek 1789-ben vályogból és fából építették fel első kis templomukat, ami 1820 körül tűzvész áldozata lett. Pontos helyét nem őrizte meg az emlékezet. A korabeli vizitációs jegyzőkönyvek szerint hétszázat már meghaladta a hívek lélekszáma, amikor a ma is álló, karzatos teremtemplom felépítéséhez fogtak 1834-ben.

Dr. Sipos Imre

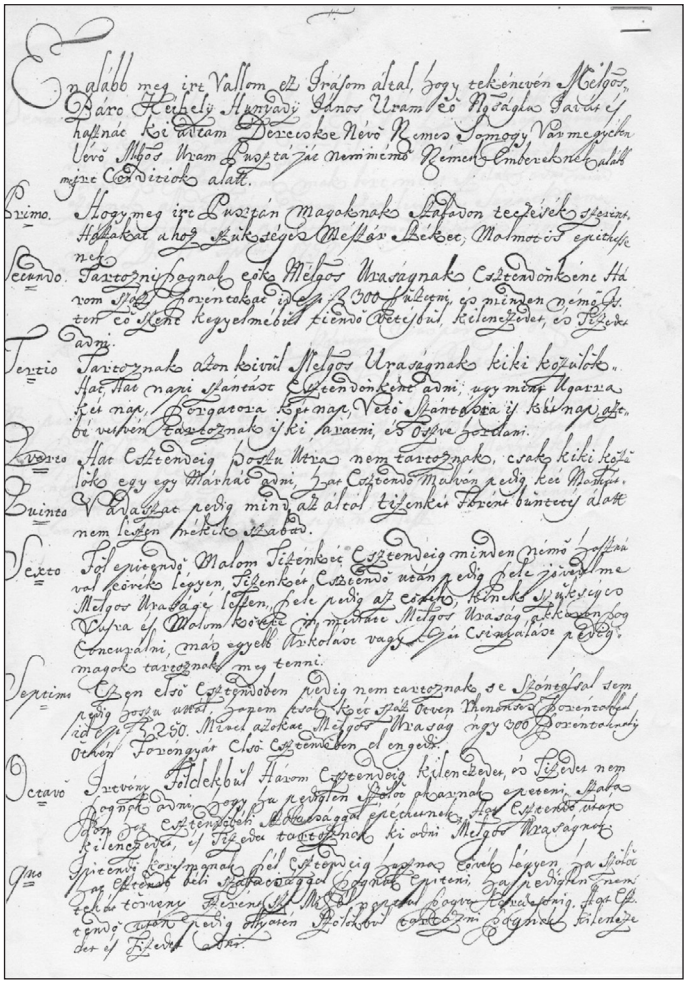

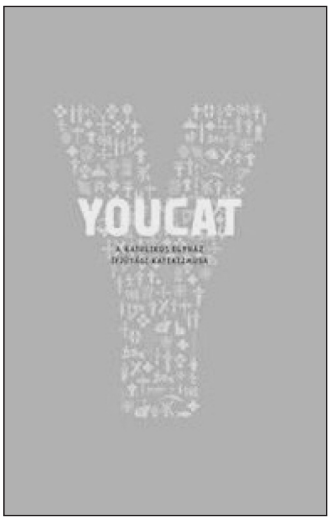

KÖNYVAJÁNLÁS

A Youcat egy angol kifejezés (Young Cathecisam) rövidítése, amely magyarul annyit jelent: fiatalok katekizmusa. A könyv azzal a céllal íródott, hogy a Katolikus Egyház tanítását a mai fiatalok számára érthetően, befogadhatóan és a mindennapi életben alkalmazhatóan foglalja össze. A német püspöki kar a mai kor fiataljaihoz fordulva fogott hozzá a megírásához, amelyhez a rendszeresen megrendezett Ifjúsági Világtalálkozókon szerzett tapasztalatok, találkozások és a keresztény ifjúsággal folytatott beszélgetések nagyban hozzájárultak. Az egyes témák hosszú, terjengős kifejtése helyett az adott fejezetet rövid kérdés-felelet formájában dolgozza fel a könyv. A kérdések megszámozása és a jól szerkesztett tárgymutató segít abban, hogy egy konkrét témában megismerjük az Egyház álláspontját, illetve hogy az adott kérdéskörrel hol foglalkozik még a könyv. A színes képanyag, a megértést és a figyelem fenntartását segítő humoros rajzok is közelebb hozzák az Egyház tanítását a fiatalokhoz. Ehhez járulnak hozzá még a lapok oldalszélein olvasható idézetek, melyekből egyházatyák, szentek, vallási vezetők, illetve filozófusok gondolatait ismerhetjük meg az adott oldalon tárgyalt katolikus tanítással kapcsolatban. Ez nagyban segíti az egyes pontok mélyebb megértését és megjegyzését is.

XVI. Benedek pápa végig figyelemmel és támogatással kísérte a katekizmus készületét. Az általa írt előszóban olvashatjuk: *„Számosan mondják nekem: ez nem érdekli a mai fiatalokat. Ezt kétségbe vonom. A mai fiatalok nem olyan felületesek, amint azt feltételezik róluk. Tudni akarják, hogy voltaképpen mi is az élet értelme. Ez a könyv azért érdekfeszítő, mert a saját sorsunkról szól, és ezért mindegyikünket igen mélyrehatóan érint.”*

Személyesen a fiatalokhoz szólva hozzáteszi: *„Ezért kérlek benneteket, tanulmányozzátok a katekizmust lelkesen és kitartóan. Alakítsatok csoportokat, szervezzetek „hálót”, cseréljétek ki gondolataitokat az interneten. Semmiképpen ne hagyjátok abba a beszélgetést hitetekről. Szüleitek nemzedékénél sokkal mélyebb gyökerű hitre van szükségetek, hogy kellő erővel és határozottsággal tudjatok ellenállni a mai kor kihívásainak és kísértéseinek.”* A fiatalok közt járva nagyon is érezzük ezeknek a szavaknak a fontosságát, látva és benne élve mai korunk értéksemlegességében és ebből fakadó talajvesztettségében. A felnövő generációnak ugyanakkor szüksége van a világos, életét és boldogságát meghatározó kérdésekben való iránymutatásra, segítségre, hogy az olyan alapértékek, mint a család, a házasság, az erkölcs visszatalálljanak Isten adta alapjaikhoz, amelyet 2000 év óta őriz, és magyaráz az Egyház.

Ákos testvér

ANYAKÖNYVI HÍREK

2019. I. negyedév

KERESZTELÉS

Miklósi plébánia területén: Ster György és Huszár Tünde fia, Martin György (márc. 9.) (Kára) a keresztség szentségében részesült.

HALÁLOZÁS

(Zárójelben a temetés helye olvasható)

Törökkoppányi plébánia területén: özv. Cabula Ferencé sz. Hegedüs Mária (88 é. – 2018. dec. 17.) (Somogydöröcske); Simonics Tibor (69 é. – jan. 9.) (Szorosad); özv. Tobak Józsefné sz. Rádi Rózsa (90 é. – jan. 12.) (Törökkoppány); Matesz Pál (80 é. – jan. 17.) (Törökkoppány); özv. Bíró Csabáné sz. Molnár Margit Róza (84 é. – jan. 27.) (Somogydöröcske); özv. Németh Vincéné sz. Császár Rózsa (92 é. – febr. 21.) (Törökkoppány); özv. Rohonczi Jánosné sz. Tóth Matild (85 é. – márc. 28.) (Törökkoppány),

Miklósi plébánia területén: Kocza Jánosné sz. Csuti Ilona (63 é. – jan. 20.) (Zics); Bogdán István (60 é. – jan. 23.) (Zics); özv. Berta Jánosné sz. Márkus Verona (83 é. – febr. 4.) (Somogyegres),

Kapolyi plébánia területén: özv. Krezinger Bernátné sz. Krezinger Katalin (93 é. – jan. 5.) (Pusztaszemes); özv. Rózsa Lajosné sz. Hozleiter Margit (80 é. – jan. 19.) (Kereki); Stefankó János (89 é. – 2018. dec. 19.) (Pusztaszemes); özv. Döme Györgyné sz. Baráth Rozália (89 é. – febr. 22.) (Kapoly); Horváth Sándor (76 é. – márc. 11.) (Somogymeggyes); özv. Szita Lajosné sz. Soós Margit (92 é. – márc. 16.) (Kapoly) elhunyt.

A meghalt hívek lelke Isten irgalmában békességben nyugodjon!

Harsányi Lajos:

Szédít nagysága a világnak

Szédülök… Nagy hegyormon állok…
A völgyben lenn: az élet.
Jaj, mennyi szörnyű küzdelem
Semmivé lett!

Mennyit akartak, mennyit sírtak!
Az évek hogy futottak!
Hogyan hulltak kihűlt színekkel
Sírjukba a halottak!

Szédít nagysága a világnak.
Megrendít kicsi létünk.
Nagyok mi csak akkor leszünk tán,
Hogyha a túlvilágba lépünk!?

MAGVETÉS

Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség időszakos lapja: SJP szerzetesház 8669 Miklósi, Petőfi S. u. 49. Tel.: 84/385-179. Szerkesztik: **Dr. Sipos Imre SJP atya** és **Galbavy Jenő József SJP prior atya**. Lapindító: † **T. Flink Kornél**. Komputertipográfia: **Szurmay László**. Nyomás: **NYOMDAKÉSZ** — 8200 Veszprém, Pázmándi u. 10. Nyomdavezető: **Kész Ferenc**